

LIPNICA

Moravske Toplice Občasni informativni list občine

Foto: Joz. POUJEK

U V O D N I K

Dvanajsta številka Lipnice se je spet odebelila – predvsem po zaslugi priloge na šestih straneh, v kateri predstavljamo in analiziramo investicijsko porabo v občini v letih 1995 in 1996.

Objavljamo Jeričevo analizo neugodnega položaja živinoreje, pišemo o delu občinskega sveta, kulturnih temah, športu in drugem sprotnem dogajanju v občini, del časopisnega prostora pa namenjamo predstavitvi največjega industrijskega proizvajalca v občini – prosenjakovskemu Pletilstvu.

Že napovedana razpisa za regresiranje v kmetijstvu in posojila z ugodnejšo obrestno mero za obrtnike in podjetnike bomo objavili v naslednji, junjski številki Lipnice.

Urednik Ludvik SOČIČ

ZGODNJI LEDENI MOŽJE. V teh dneh prihajajo na koledarsko sceno ledeni možje. A letos so krepko pohiteli in temeljito opravili svoje delo. Z zaporedjem mrzlih noči (tudi do -5°C) in snegom v noči s 17. na 18. april so temeljito oklestili letošnjo sadno letino.

SADJARSTVO je tema 2. KMETIJSKEGA FORUMA v petek, 16. maja 1997, ob 18. uri v sejni sobi občine v Moravskih Toplicah. Vabljeni!

ČIKEČKA VAS

Foto: Marij HŠER

PRAVKAR IZŠLO!

Več o knjžici, ki predstavlja naravno dediščino občine, na 5. strani

DOHODKOVNI POLOŽAJ GOVEDOREJE NA POMURSKIH KMETIJAH

(delovno gradivo, strokovna podlaga za razpravo na 1. kmetijskem forumu v Moravskih Toplicah 7. marca 1997)

Govedoreja je predstavljala v preteklosti glavno živinorejsko panogo v Pomurju, svoje vloge pa ni izgubila niti v sedanjem času. Navezanost na rejo goveje živine, določena rejska kultura ter eksistenčni vidiki so bili glavni vzrok, da se je stalež goveje živine ohranjal na nekem določenem nivoju kljub izrazito neugodnim pogojem, ki jim je bila živinoreja izpostavljena ves povojni čas. Le v zadnjih letih beležimo močan proces opuščanja oz. zmanjševanja reje živine. Proces padanja števila krav se je začel leta 1984 in se še vedno nadaljuje. Stalež krav se je v zadnjih desetih letih zmanjšal za 30%, tako je bilo leta 1996 v Pomurju 20 622 krav.

Gibanje odkupnih cene proizvodov in nabavne cene reprodukcijskega materiala

Analizo gospodarnosti govedoreje na pomurskih kmetijah pričnemo s pregledom gibanja odkupnih cen mleka in govejih pitancev. Ceno govejih pitancev in telet smo dobili za organiziran odkup v okviru zadrug. Ceno mleka pa smo vzeli iz statističnih. Iz zbranih cen smo nato izračunali povprečje in jih preračunali v nemške marke po srednjem tečaju Banke Slovenije. Cene smo zbrali za obdobje od leta 1993 do leta 1996.

Odkupne cene govejih pitancev in telet so imele od leta 1993 do 1995 trend rasti. Najvišje cene so bile konec leta 1994, po tem pa so cene rahlo padale. Cena mleka je močneje porasla v začetku leta 1994 in je imela po tem zelo rahel padec. Vendar moramo ob tem upoštevati, da je bila realna rast cen večja, kot pa se je spreminjal menjalniški tečaj nemške marke. Tako bi bil realni padec cen še večji. V mesecu decembru 1996 pa se je cena mleka nekoliko izboljšala na 0,50 DEM/kg.

Gibanje cen krme je pomembno, saj krma predstavlja največji delež stroškov v strukturi stroškov reje goveda. Prikazane so nabavne cene kupljene krme. Gibanje cen doma pridelane krme ni prikazano, ker je njihovo realno vrednost težko oceniti in je za to potrebna dodatna analiza. Ceno kupljene krme za govedo smo zbrali v treh mešalnicah krmil na območju Pomurja. Cene kupljenih krmnih mešanic so imele do leta 1995 trend padanja, v letu 1996 pa so le-te močno porasle, najvišje cene so bile konec leta 1996.

Modelne kalkulacije – uporabljena metodologija

Gospodarnost reje goveda smo ugotavljali s pomočjo modelnih kalkulacij. Izdelali smo jih po metodi pokritja, to je razlika med v denarju izraženo pridelavo določene proizvodne usmeritve (prihodek) in njenimi vsakokratnimi spremenljivimi stroški. Pokritje pokaže, koliko ostane kmetu od prihodka, ko plača spremenljive stroške (krmo, teleta, obnovo črede, osemenitev, zdravlila...). Pokritje je ostanek dohodka, s katerim pokrivamo stalne stroške (amortizacija, delo, dajatve) in dobiček. En del analize gospodarnosti bomo obravnavali v smislu pokritja, v drugem delu pa bomo upoštevali tudi stalne stroške. Stalne stroške moramo upoštevali zlasti v primeru, ko preučujemo vpliv velikosti obrata.

Metodologija izračunavanja je povzeta po katalogu kalkulacij, ki ga izdeluje skupina za ekonomiko znotraj Kmetijske svetovalne službe Slovenije. V izračunih smo uporabili cene za december 1996.

V analizi smo uporabili modelno kalkulacijo reje krav na travnatem območju. Predvidena je mlečnost 4000 litrov po kravi na leto ob predpostavki, da pridelamo 3000 litrov mleka iz osnovne krme. Pri taki intenzivnosti imamo 253 080 SIT prihodka in 160 132 SIT spremenljivih stroškov na kravo. Tako ostane za kritje stalnih stroškov in dobička (pokritje) 92 948 SIT na eno kravo letno. Za goveje pitance smo predvideli intenzivno pitanje s koruzno silažo. Pitance spitam v 13,6 mesecih od 120 kg do 550 kg, kar pomeni, da pitanci priraščajo 1050 g na dan. S prodajo pitanca dosežemo 143 000 SIT prihodka in ob tem imamo 120 860 SIT spremenljivih stroškov. Tako pokritje na enega spitanega govejega pitanca znaša 22 140 SIT.

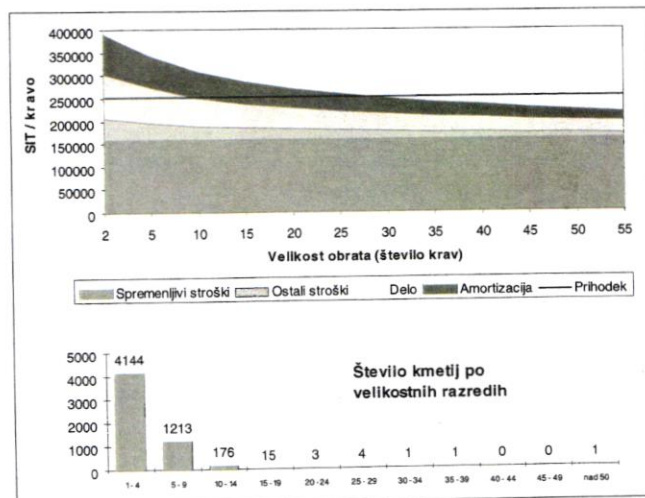
Vpliv intenzivnosti proizvodnje na višino pokritja pri reji krav

Na višino pokritja in s tem tudi na višino dohodka v veliki meri vpliva intenzivnost reje goveda (mlečnost na kravo, dnevni prirasti pitancev). Poglejmo si primer, kako vpliva mlečnost krav na višino pokritja. S povečevanjem proizvodnje mleka po kravi se povečuje prihodek na kravo. Če povečamo mlečnost s 4000 litrov na 4500 litrov na kravo, se prihodek poveča za 22 635 SIT. Ob tem pa se tudi delno povečujejo stroški proizvodnje. Kravi je potrebno dati več krme, le-ta mora biti bolj kvalitetna, kravo zaradi večjih obremenitev prej izločimo iz reje, večji so stroški veterinarja in tudi večje izgube. Vendar se stroški ne povečujejo tako hitro kot prihodek. V našem primeru znašajo dodatni stroški 12 105 SIT, kar pomeni, da se s povečevanjem intenzivnosti proizvodnje povečuje pokritje na eno kravo. Če se mlečnost na kravo poveča s 4000 na 4500 l letno, se pokritje poveča za 10 530 SIT na eno kravo.

Vpliv velikosti obrata na stroške proizvodnje in dohodek kmetije

Ko začnemo primerjati stroške proizvodnje pri različno velikih obratih, pa predstavljajo bistven podatek stalni stroški. Značilnost stalnih stroškov je, da se ob povečevanju proizvodnje zmanjšujejo na enoto proizvoda, v našem primeru na kravo ali govejega pitanca. Spremenljivi stroški pa se s spreminjanjem velikosti obrata skoraj ne spreminjajo. V grafikonu smo prikazali, kako se spreminjajo stroški reje krave pri različnih velikostih obrata. Stroški so prikazani na eno kravo. Pri izdelavi grafikona smo na osnovi analize stroškov in literaturnih podatkov uporabili različne logaritemske funkcije za stalne stroške. Spremenljivih stroškov nismo spreminjali. Upoštevali smo mlečnost 4000 litrov mleka po kravi in plačilo 450 SIT na eno uro dela.

Stroški proizvodnje pri 2 kravah na kmetijo so okrog 392 000 SIT na kravo, pri velikosti obrata 55 krav pa 218 000 SIT. Stroški proizvodnje s povečevanjem velikosti obrata najprej hitro padajo, potem pa se zniževanje stroškov umiri.

Grafikon: Vpliv velikosti obrata na stroške reje krav in razdelitev pomurskih kmetij po velikostnih razredih reje krav

OBČINSKO KOMUNALNO PODJETJE

Na 30. seji sveta so obravnavali delovno gradivo o ustanovitvi javnega komunalnega podjetja in zamisel podprli, gradivo spremenili v osnutek in ga sprejeli.

Prvenstveni namen tovrstnega občinskega podjetja je opravljanje tradicionalnih komunalnih nalog v občini:

- oskrba s pitno vodo,
- odvajanje in čiščenje komunalnih odpadkov in padavinskih voda,
- ravnanje s komunalnimi odpadki,
- čiščenje javnih površin,
- ukrepi na področju varstva zraka,
- urejanje in vzdrževanje ulic, trgov in cest,
- pregled in nadzor komunalnih naprav,
- upravljanje z javno razsvetljavo idr.

Podjetje bo opravljalo tudi druge dejavnosti, kot so (omenjamo le nekatere):

- gradnja vodovodov, kanalizacij in cevodovodov,
- gradnja in vzdrževanje prometnih objektov,
- urejanje prometne signalizacije,
- urejanje pokopališč in opravljanje pogrebne dejavnosti,
- plakatiranje, postavljanje reklamnih objektov,
- sejemska dejavnost, dejavnost tržnice,
- upravljanje gramoznic,
- zimska služba,
- vzdrževanje stanovanj in poslovnih prostorov ter drugo.

Na 31. seji (29. aprila 1997) so svetniki sprejeli odlok in s tem ustanovili javno podjetje Narava d.o.o.

Motvarjevci ZA OKOLJE GRE!

V skladu s stališči občinskega sveta je predsednik sveta g. Štefan Kuhar sredi aprila v Motvarjevcih sklical sestanek krajanov, predstavnikov občine in sosednjih KS ter KG Rakičan. Udeležila se ga je tudi narodnostna poslanka Maria Pozsonec. Sporazum ni bil dosežen: sogovorniki so ostali vsak na svojem bregu: vaščani, občinski predstavniki in poslanka pri odklonilnem mnenju, predstavniki KG Rakičan pa pri nameri, da v teh za govedorejo neugodnih časih en hlev začasno preuredijo za prašičerejo (600 bekonov) in pri stališču, da hlevi z globokim nastilom ne pomenijo nikakršne nevarnosti za okolje.

Prepričevanje in preprečevanje se bo nadaljevalo.

JOŽE, SNEMAJ!

Vsak ima pravico do osebnega mnenja.

Od časopisa pa vendarle pričakujemo, da v poročilu s seje ne najdemo le novinarjevega najbolj osebnega mnenja, ampak kolikor toliko objektivno poročilo (kadar je članek zasnovan kot poročilo, drugo je s komentarjem!).

Vestnikovo poročilo s 30. seje občinskega sveta ni korektno. Nivo ironiziranja je odraz osebne kulture ironizatorja. Ideja o komunalni ni le lepa sanja, lahko je produktivna, lahko nevarna, vsekakor pa je predlog o občinski komunalni vredni veliko tehtnejšega premisleka, kot ga je sposoben zaznati Vestnikov poročevalec kateregakoli spola.

Le drobček: Župan je dal snemalcu »na mestu prosto« v povsem drugačnih okoliščinah, kot jih prikazuje Vestnik. V

DAVEK OD PREMOŽENJA

Davek od premoženja je predpisala država, občinam pa dala možnost, da izhodiščno vrednost povečajo do 5-krat.

Moravski svetniki so dobili na mizo alternativni predlog: povečanje za 100 % in povečanje za 200 %. Za vikend, vreden 3 mio SIT, bi lastnik po prvi varianti plačal občini cca 20.000 SIT na leto, po drugi pa nekaj več kot 30.000 SIT na leto.

Potem ko so zavrnilo drugo možnost, so svetniki opozorili še na vrsto nejasnih vprašanj, kot sta, na primer, neurejen status tovrstnih objektov (čebelnjak, vinska klet, vikend...) in pomanjkljiva evidenca (saj ne bi bilo dobro, da bi dajatev plačali le nekateri).

Upravna služba jih mora pojasniti do obravnave predloga odloka.

OBČINSKE TAKSE

Na 30. seji sveta sprejeti odlok o občinskih taksah določa, kdaj se plačajo takse, tarifni del pa je določil tudi njihovo višino. Ta se giblje med 5 točkami (za prijave, priglasitve, prošnje, zahteve...) pa do 120 točk (vloga za koncesijo). Vrednost točke je 12 SIT in se tekoče usklajuje z višino, ki jo objavlja vlada.

snemalčevem premoru je rekel (približno) tole: Sicer pa itak ni načina, da bi jih (vikendaše) izterjali (samoprispevek), če niso sodelovali pri glasovanju, in je plačevanje več ali manj njihova dobra volja.

Ker pa so njihovi fiskališi to že zdavnaj izvohal, stališča resnično ni treba skrivati. Navsezadnje sta na delu morala in kooperativnost, ne pravo.

Snemaj, Jože, snemaj!

V grafikonu smo prikazali tudi, kolikšen prihodek dosežemo pri trenutnih cenovnih razmerjih za mlečnost 4000 litrov mleka po kravi (polna črta). Ko primerjamo stroške in prihodek, vidimo, da so stroški proizvodnje na eno kravo do velikosti obrata 25-30 krav večji, kot je prihodek na kravo. To pomeni, da do te velikosti kmetija ne dobi plačanih vseh stroškov, ki nastanejo ob taki proizvodnji. Kmetija dobi delno plačano delo in dajatve, amortizacije pa ne. Te kmetije lahko gospodarijo uspešno le na kratki rok, dolgoročno pa nimajo denarja, da bi lahko ohranjale proizvodnjo. Kmetija lahko dobi plačane vse stroške tudi pri manjši velikosti obrata, vendar se morajo izboljšati nekatere predpostavke, kot so: večja mlečnost, višja odkupna cena mleka, nižji proizvodni stroški, cenejše delo in drugo. Pri slabših proizvodnih rezultatih pa je ta meja (25-30 krav) še višja. Dodan je grafikon, ki kaže število kmetij po velikostnih razredih v Pomurju. Tako vidimo, da večje število kmetij redi le 1 do 4 krave.

Kmetij, ki redijo več kot 15 krav, pa je le 24. To pomeni, da večina kmetij nima plačanih vseh stroškov reje krav.

Pri govejih pitancih je situacija še nekoliko slabša. Pri trenutnih cenovnih razmerjih tudi s 100 stojišči za pitance ne dobimo plačanih vseh stroškov. Razlika med ocenjenimi stroški in prihodkom se z velikostjo obrata - povečevanjem števila sto-

jišč - zmanjšuje. Pri velikosti 100 stojišč za goveje pitance so ocenjeni stroški pitanja 127 000 SIT, prihodka pa imamo le 121 550 SIT.

Poleg problema visokih stroškov proizvodnje pri majhni velikosti obrata je vzrok za premajhen dohodek kmetije tudi dejstvo, da na kmetiji redijo premalo živali. Kmetija ima lahko odlične proizvodne rezultate na majhnem številu živali in so odkupne cene proizvodov visoke, pa je vseeno skupni dohodek kmetije še vedno zelo majhen.

Namesto zaključka

V Pomurju je zelo neugodna velikostna struktura kmetij, ki ima za posledico tudi visoke proizvodne stroške. Na osnovi izračunov smo ugotovili, da ima večji del rejcev goveda v Pomurju pri trenutnih cenovnih razmerjih višje stroške proizvodnje, kot pa so prihodki. To pomeni, da ne dobijo plačanih vseh stroškov (predvsem amortizacije, za delo pa dobijo slabše plačilo). Zato ocenjujemo, da je dohodkovni položaj govedorejskih kmetij problematičen. To se že kaže v močnem trendu opuščanja govedorejske proizvodnje, kar pa bo imelo negativne posledice za celotno pomursko kmetijstvo in celotno krajino okrog Mure.

Damjan JERIC, dipl. inž. kmet.
Žvirorejsko-veterinarski zavod

TEKSTIL PLETILSTVO PROSENJAKOVCI

ZGODOVINA PODJETJA

Današnje proizvodno in trgovsko podjetje TEKSTIL Pletilstvo d.d. Prosenjakovci je bilo ustanovljeno leta 1938. Ustanovil ga je zasebnik Karel Koltaj iz Prosenjakovec, zaposlenih pa je bilo 10 do 20 delavcev. Proizvodni program takratnega podjetja je obsegal predvsem vrhne trikotažne izdelke. V takem obsegu je podjetje delovalo do leta 1945.

Po vojni se je število zaposlenih povečalo. Leta 1946 je bilo podjetje nacionalizirano in je poslovalo pod ime-

nom »Strojno pletilstvo Prosenjakovci« pod vodstvom prejšnjega lastnika do leta 1959. Tega leta je Okrajni ljudski odbor v Murski Soboti predlagal, da se podjetje priključi Tovarni perila iz Murske Sobotne. Takoj po združitvi je bila zgrajena nova proizvodna hala na novi lokaciji, posodobila se je strojna oprema, predvsem za proizvodnjo otroških pletenin. Pletilstvo je delovalo v okviru Tovarne perila do leta 1965, ko se je ponovno osamosvojilo in tako delovalo do leta 1973. Tega leta se je priključilo Tekstilu Ljubljana. Prišlo je do reorganizacije in posodobitve podjetja. Do leta 1980 se je število zaposlenih povečalo na 200. Na pobudo krajevne skupnosti Križevci v Prekmurju so v prostorih tamkajšnje šole uvedli novo proizvodnjo tehnične konfekcije, hkrati se je tudi v Prosenjakovcih razširila proizvodnja za izdelavo tehničnih tekstilnih izdelkov za potrebe industrije, gradbeništva in za gospodinjstva.

Leta 1988 je prišlo do reorganizacije v Tekstilu Ljubljana. Prosenjakovskemu Tekstilu se je priključil Tekstil

Podjetje danes zaposluje 280 delavcev.

Tonosa. Konfekcijski obrat Tonose v Tomažu pri Ormožu je še naprej deloval kot del Pletilstva. V Ormožu so zgradili nove prostore obrata, premoženje Tonose v Ljubljani je bilo razprodano. Po tej reorganizaciji je Pletilstvo v Prosenjakovcih delovalo kot d.o.o., od leta 1996 dalje deluje kot delniška družba.

PLETILSTVO DANES

Organizirana sta dva proizvodna programa, in sicer:

- program oblačil,
- program tehničnih tekstilnih izdelkov.

V **programu oblačil** pretežno izdelujejo oblačila za prosti čas, šport in rekreacijo. Več kot 70 % proizvodnje izvozi na zahodno tržišče.

Program tehničnih tekstilnih izdelkov sestavljajo čistilne krpe za gospodinjstva in industrijo, netkane tekstilije za gradbeništvo-cestogradnje, izolacijski materiali za gradbeništvo in druge netkane tekstilije.

Prodajalna v Gornjih Petrovcih

PRODAJA V LASTNIH TRGOVINAH

V letošnjem letu podjetje uvaja prodajo v lastnih trgovinah, ki zdaj že delujejo v Prosenjakovcih, Gornjih Petrovcih in Ormožu, v mesecu maju pa bosta odprti še trgovini v Lendavi in Ljubljani.

Ponudba v teh trgovinah je zelo pestra in ugodna. Ponujajo predvsem blago iz lastnih proizvodnih programov, kot so: oblačila za šport, rekreacijo in prosti čas ter druga oblačila, potrošniki pa lahko dobijo tudi izdelke iz tehničnega programa, predvsem čistilne krpe za gospodinjstva.

Na začetku leta je Tekstil Pletilstvo odprlo vrata svoje tretje trgovine v prostorih poslovne zgradbe v Gornjih Petrovcih. Za sezono **pomlad-poletje** so v vseh prodajalnah pripravili bogato izbiro lastnih izdelkov in izdelkov drugih proizvajalcev:

- hlače za prosti čas v tanjših materialih in živahnih poletnih barvah,
- moško, žensko in otroško spodnje perilo, pižame, spalne srajce,
- športna oblačila, majice s kratkimi rokavi za vse starosti, kratke hlače, kolesarke, razne poletne komplete,
- ženske modne komplete,
- ženske tunike, bluze za svečane priložnosti in za vsak dan,
- druga lahka poletna oblačila.

OPREDELITEV STRUKTURNE PORABE NA PODROČJU INVESTICIJ V OBČINI V LETIH 1995 IN 1996

Preden sploh začnemo obravnavo podatkov v primerjalnih tabelah za leto 1995 in leto 1996, je potrebno zapisati nekaj osnovnih ugotovitev. Te bi se dalo strniti v naslednje:

- Z nastankom novih občin so se odprli novi ciklusi na področju investicij v gospodarsko infrastrukturo in družbene dejavnosti, povezani z željami in pričakovanji ljudi v teh novih lokalnih skupnostih.

- Na novo izpostavljene potrebe in želje občanov znatno presegajo objektivne možnosti financiranja le-teh iz občinskih, državnih in krajevnih virov, zato je zelo pomembno, da se s sredstvi gospodari racionalno in se išče variantne rešitve, ki pomenijo neko srednjo pot med količino željenega in kvaliteto možnega.

- Za izvedbo toliko in tako zahtevnih projektov je nujen strokovni pristop k sleherni investiciji, ki zahteva veliko angažiranje že pri pripravi dokumentacije, poslovno sposobnost izbire izvajalca, strokovni nadzor izvedbe in konceptualni sistem financiranja. Ravno na tem pa je možno biti uspešen samo z organiziranjem lastnih strokovnih služb v upravi in ob soglasnem zavzetem pristopu vodstev krajevnih skupnosti in vaških skupnosti.

Proces investiranja na tem področju se v bistvu ne konča z zaključkom ene investicije v kraju, saj se istočasno odpirajo vedno nove potrebe in želje ljudi po urejenem okolju, kar pomeni višji standard in nenazadnje daljšo življenjsko dobo.

Ob objektivno racionalnem pristopu k porabi sredstev za investicijske potrebe pa bi bilo možno doseči še večji učinek in rezultat, če bi:

- del investicij in investicijskega vzdrževanja lahko opravljali v lastni režiji (komunalno podjetje)
- združili sredstva na nivoju krajevnih skupnosti v skupni sklad
- izkoristili vse možne vire, ki jih predvideva zakonodaja za lokalne skupnosti (ekološka taksa na porabljeno vodo, nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč, davek od premoženja).

Struktura porabe sredstev, ki jo prikazujejo tabele v nadaljevanju, se veže izključno na teritorialni princip, kar pomeni, da se pri prikazovanju podatkov naslanjamo na osnovno stališče, da nepremičnine ni možno fizično prenesti v drug kraj, kar pomeni, da je njihova osnovna vrednost največja za ljudi v tem kraju.

Ocena vrednotenja investicijske porabe na podlagi teritorialnega principa pa seveda ne pelje v nobeno racionalno razpravo o tem, kaj je in kaj bi bilo bolj potrebno, saj je za tistega, ki takšno stvar rabi in želi, vedno le-ta najpomembnejša. Zato bi bilo zelo napačno zaključevati svoje opredelitve do porabe sredstev v minulih dveh letih izključno na tej podlagi, saj bi to pomenilo preprosto glavarino, ki pa v nobenem primeru ne zdrži osnovne tendence skladnejšega razvoja vseh krajev občine.

In kaj kaže proti dejstvu razdelitve sredstev na podlagi glavarine:

Številčno majhna naselja z relativno velikim teritorijem in s tem večjo porabo na prebivalca ne bi nikoli ob takšni predpostavki bila sposobna pridobiti večjo investicijo. Ker pa so ceste in vodovodi, ki so primarna infrastruktura, predvsem večje investicije, pomeni, da ta naselja teh dveh osnovnih infrastrukturnih objektov ne bi mogle v nekem srednjeročnem obdobju realno pridobiti.

Naselja, v katerih so infrastrukturni objekti širšega pomena, kot so šole, občinska zgradba, kulturni objekti idr., bi zaradi vlaganj v to infrastrukturo na ostalih osnovnih segmentih, kot so ceste, vodovod in kanalizacija, ostale pri takšni izravnavi izven možnosti.

Normalni policentrični razvoj zahteva nekatera prednostna vlaganja v posamezne kraje.

Kljub vsem navedbam v tem uvodnem delu k prilogam pa je možno in potrebno ugotoviti tudi nekatere osnovne značilnosti, ki jih tabele kažejo. To pa so:

Skupna investicijska vlaganja (država, občina, krajevna skupnost, občani) v letu 1995 so znašala v občini 314.206.000,00 SIT in v letu 1996 304.649.000,00 SIT oziroma skupno 618.855.000,00 SIT. Pri tem je bil delež, pridobljen iz države, v letu 1995 21 % oz. 66.809.000,00 SIT in v letu 1996 12 % oz. 35.568.000,00 SIT, kar kaže na to, da država s politiko enakomernega regionalnega razvoja bistveno zaostaja za pričakovanji, predvsem podeželja, saj bi delež državnega proračuna moral presežati 50 % vseh sredstev.

Takšno stanje zato zahteva bistveno večjo angažiranost in udeležbo lokalnih, občinskih in krajevnih, občanskih virov ali pa stagnacijo, ki pomeni neminovni zaostanek v razvoju. Sredstva občine so tako ob pričakovani 25 % udeležbi dosegla pri vseh investicijah v občini v letu 1995 53 % oz. 166.877.000,00 SIT in v letu 1996 58 % oz. 177.945.000,00 SIT, medtem ko so sredstva krajanov v okviru krajevnih skupnosti predstavljala v letu 1995 26 % oz. 80.520.000,00 SIT in v letu 1996 30 % oz. 91.136.000,00 SIT.

Delež sredstev občinskega proračuna, ki ga ta namenja investicijam, dosega v dveh letih (1995, 1996) 40 % vse porabe, to pa je krepko več kot je povprečje v Sloveniji po občinah in za 400 % več kot to dovoljujejo ovrednotena merila resornih ministrstev. Ta podatek je v bistvu osnovna mera notranje uspešnosti in moči občine.

Nekatera naselja v tabeli bistveno odstopajo od povprečja, za kar se da najti določene odgovore, vendar jih za vzpodbuditev razprave v tem trenutku sam ne želim vnaprej zapisovati. Pri tem sem mnenja, da je včasih dobro, če si svojo oceno o nečem ustvarite sami, pri tem pa imejte v mislih vedno tudi dejstvo, da je investicijski cikel na področju komunalne in družbene infrastrukture v naši občini komaj začel in da je do leta 2005 (10 let), ko bi morala biti ta osnovna infrastruktura vzpostavljena, še kar veliko časa.

Feri CIPOT, župan

**PORABA SREDSTEV OBČINSKEGA PRORAČUNA Z DELEŽEM DRŽAVNIH SREDSTEV IN LASTNA SREDSTVA
KRAJEVNIH SKUPNOSTI ZA INVESTICIJSKE IN DRUGE NAMENE PO NASELJIH ZA LETO 1995**

TABELA 1

v tisoč

LETO 1995	Kultura	Sport	Gasilska društva	Javna razsvetljava	Proračun rezervna	Investicije		Občinska zgradba	Investicijsko vzdrževanje		Vzdrž. cest	Ekologija	Inv.vodov kanal, ceste	Del.TT za invest.	Gozd cest	Požarni sklad	Sredstva SKUPAJ		
						šolsko urti	šport. objekti		kult.objektov	b.g. domov							KS	KS	
ANDREJCI		120	100		20			100			81				103	99	244	867	
BOGOJINA	814	100	250	160		22.319	82	375				57	1.500			145	7.463	33.265	
BUKOVNICA			100																
BERKOVCI			100								166					10	315	425	
ČIKEČKA VAS			100								408				62	80	778	1.428	
FILOVCI			150		70	650	82	351				26				284	5.060	5.953	
FOKOVCI		50	100		50			125		523			468			175	1.292	2.369	
IVANCI																100	2.358	3.774	
IVANJŠEVCI			100								342						521	863	
IVANOVC			100										34.047				415	34.562	
KRNCI			100		15						260				70		218	663	
KANČEVCI			200												200		233	633	
LUKAČEVCI																		276	
LONČAROVCI			100		29												4	323	456
MORAVSKE TOPLICE			372		273					81	743					707	4.764	75.722	
MLAJTINCI		50	100					125				475					1.076	1.826	
MARTJANCI		200	250	112	232		532	500					24.446			193	23.424	49.889	
MOTVARJEVCI	246		100					125		242	63	98				56	1.755	2.560	
NORŠINCI		50	300		45								2.504				1.261	4.285	
PROSENJAKOVCI	427	100	250	69		632	4.333	610			113	199				64	4.454	11.607	
PORDAŠINCI								25										179	325
RATKOVCI			100		7					300					57		699	1.163	
SUHI VRH																			
SEBEBORCI		150	200	127				245					13.699			36	5.578	20.451	
SREDIŠČE			250														299	858	
SELO		250	150					490					2.403				2.139	5.432	
TESANOVCI		100	338	125	30			250					432			147	4.529	6.227	
VUČJA GOMILA	82	50	100					125					9.247		200	52	6.735	16.591	
OBČINA - uprava					1.773													7.489	
OBČINA - drugo	1.462	125									15.158					300		19.323	
SKUPAJ	3.031	1.345	4.010	947	2.190	23.601	5.111	3.446	22.708	242	1.926	17.068	128.659	14.011	842	2.452	80.520	314.206	

**PORABA SREDSTEV OBČINSKEGA PRORAČUNA Z DELEŽEM DRŽAVNIH SREDSTEV IN LASTNA SREDSTVA
KRAJEVNIH SKUPNOSTI ZA INVESTICIJSKE IN DRUGE NAMENE PO NASELJIH ZA LETO 1996**

TABELA 2

v tisoč

LETO 1996	Kultura	Šport	Gasilska društva	Javna razsvetljava	Proračun rezervna	Investicije		Občinska kull.objekti zgradba	Investicijsko vzdrževanje		Vzdrž. objektov cest	Ekologija	Inv.vodov kanal, ceste	Del TT za invest	Gozdne ceste	Požarni sklad	Sredstva KS	SKUPAJ
						šolsko urici	šport. objekti		kull.objekti	u.g. domov								
ANDREJCI		293	90					178			196			76			531	1.364
BOGOJINA	450	169	240	159		2.998	145	200	3.300	886	209		3.530	38			10.332	22.656
BUKOVNICA			90	8							114		5.876	38	240		466	6.832
BERKOVCI			100								720			38	262	100	871	2.491
ČIKEČKA VAS			90					783	101		650			38			963	1.850
FILOVCI	429		130	134			101				554	25		38			2.967	5.262
FOKOVCI	50	155	99			3.030	6.244			252	1.238			76			1.755	12.899
IVANCI		60	90	52							48			38			1.045	1.333
IVANJŠEVCI			122						237		142	3	199	38			342	1.083
IVANOVCI		15	90	70							726			38			762	1.701
KRNCI			90								2.327			76			148	2.641
KANCEVCI	100		90	19					257		39		1.500	38			1.669	3.712
LUKAČEVCI											65			38			181	284
LONČAROVCI			90	30	70						40		199	38			127	594
MORAVSKE TOPLICE	2.259	107	345	157		12.489			11.704	359	52		10.431	3.736			4.309	47.948
MLAJTINCI		60	90	80						67	12			2.038			2.952	5.299
MARTJANCI		155	460	257		150		100		146			28.814				22.011	52.093
MOTVARJEVCI	200		90						420	488			7.376	38			1.656	10.268
NORŠINCI		60	90	69						345			3.101	38			3.596	7.481
PROSENJAKOVCI	150	125	220	84	100	1.447		200			694		337	76	280		561	6.074
PORDASINCI			90							320				38			1.322	1.770
RATKOVCI			90							286				38	36	110	166	926
SUHI VRH			90							276				38			509	913
SEBEBORCI		432	130	148	100			284			759	8	34.689	38			15.509	52.223
SREDIŠČE			290							455	40		337	38			781	2.102
SELO		62	130					505	330		575		52	76	265		5.040	7.035
TESANOVCI		173	180	118	100	1.473			204	1.000	195	88		398			6.694	10.831
VUČJA GOMILA	100	96	90							1.527	9		2.868	38			3.871	8.599
OBCINA - uprava								4.002						807				4.809
OBCINA - drugo	1.737	1.440	3.054					300	280	8.007	2.180		490	4.088				21.576
SKUPAJ	5.475	3.402	6.850	1.315	440	8.948	19.129	2.550	15.706	1.547	20.924	2.313	101.797	12.169	803	490	91.136	304.649

**PRIMERJAVA STRUKTURNE PORABE SREDSTEV IZ TABELA 1 IN 2
ZA LETO 1995**

LETO 1995	Skupna sredstva	Državni proračun	Strukt. delež v %	Občinski proračun	Strukt. delež v %	Sredstva KS	Strukt. delež v %	Število prebival.	Sredstva občinskega prorač/preb.	Povprečna poraba v občini = 100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ANDREJCI	867			623	72	244	28	229	2.720	13%
BOGOJINA	33.265	23.750	71	2.052	7	7.463	22	631	3.252	15%
BUKOVNICA	425			110	26	315	74	70	1.571	7%
BERKOVCI	755			266	35	489	65	62	4.290	20%
ČIKEČKA VAS	1.428			650	46	778	54	107	6.075	29%
FILOVCI	5.953			893	15	5.060	85	532	1.679	8%
FOKOVCI	2.369			1.077	45	1.292	55	245	4.396	21%
IVANCI	3.774			1.416	38	2.358	62	285	4.968	24%
IVANJŠEVCI	863			342	40	521	60	60	5.700	27%
IVANOVCI	34.562	16.446	48	17.701	51	415	1	140	126.436	598%
KRNCI	663			445	67	218	33	57	7.807	37%
KANČEVCI	633			400	63	233	37	70	5.714	27%
LUKAČEVCI	276					276	100	63		
LONČAROVCI	456			133	29	323	71	87	1.529	7%
MORAVSKE TOPLICE	75.722	4.690	6	66.268	88	4.764	6	695	95.349	45%
MLAJTINCI	1.826			750	41	1.076	59	184	4.076	19%
MARTJANCI	49.889	13.904	28	12.561	25	23.424	47	552	22.755	108%
MOTVARJEVCI	2.560			805	31	1.755	69	228	3.530	17%
NORŠINCI	4.285			3.024	71	1.261	29	261	11.586	55%
PROSENJAKOVCI	11.607			7.153	62	4.454	38	216	33.116	157%
PORDAŠINCI	325			146	45	179	55	66	2.212	10%
RATKOVCI	1.163			464	40	699	60	71	6.535	31%
SUHI VRH	4.169			526	13	3.643	87	79	6.658	32%
SEBEBORCI	20.451			14.873	73	5.578	27	483	30.793	146%
SREDIŠČE	858			559	65	299	35	85	6.576	31%
SELO	5.432			3.293	61	2.139	39	324	10.164	48%
TEŠANOVCI	6.227			1.698	27	4.529	73	402	4.223	20%
VUČJA GOMILA	16.591	8.019	48	1.837	11	6.735	41	346	5.309	25%
OBČINA - uprava	7.489			7.489						
OBČINA - drugo	19.323			19.323						
SKUPAJ	314.206	66.809	21	166.877	53	80.520	26	6.630	21.126	100%

**PRIMERJAVA STRUKTURNE PORABE SREDSTEV IZ TABELE 1 IN 2
ZA LETO 1996**

LETO 1996	Skupna sredstva	Državni proračun	Strukt. delež v %	Občinski proračun	Strukt. delež v %	Sredstva KS	Strukt. delež v %	Število prebival.	Sredstva občinskega prorač/preb.	Povprečna poraba v občini = 100
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ANDREJCI	1.364			833	61	531	39	229	3.640	16%
BOGOJINA	22.656			12.324	54	10.332	46	631	19.531	85%
BUKOVNICA	6.832	4.350	64	2.016	30	466	6	70	28.800	126%
BERKOVCI	2.491			1.620	65	871	35	62	26.129	114%
ČIKEČKA VAS	1.850			887	48	963	52	107	8.290	36%
FILOVCI	5.262			2.295	44	2.967	56	532	4.314	19%
FOKOVCI	12.899			11.144	86	1.755	14	245	45.486	199%
IVANCI	1.333			288	22	1.045	78	285	1.011	4%
IVANJŠEVCI	1.083			741	68	342	32	60	12.350	54%
IVANOVCI	1.701			939	55	762	45	140	6.707	29%
KRNCI	2.641			2.493	94	148	6	57	43.737	191%
KANČEVCI	3.712			2.043	55	1.669	45	70	29.186	128%
LUKAČEVCI	284			103	36	181	64	63	1.635	7%
LONČAROVCI	594			467	79	127	21	87	5.369	23%
MORAVSKE TOPLICE	47.948	1.000	2	42.639	89	4.309	9	695	61.351	268%
MLAJTINCI	5.299			2.347	44	2.952	56	184	12.755	56%
MARTJANCI	52.093	23.000	44	7.082	14	22.011	42	552	12.830	56%
MOTVARJEVCI	10.268	4.350	42	4.262	42	1.656	16	228	18.693	82%
NORŠINCI	7.481			3.885	52	3.596	48	261	14.885	65%
PROSENJAKOVCI	6.074			5.513	91	561	9	216	25.523	112%
PORDAŠINCI	1.770			448	25	1.322	75	66	6.788	30%
RATKOVCI	926			760	82	166	18	71	10.704	47%
SUHI VRH	913			404	44	509	56	79	5.114	22%
SEBEBORCI	52.223			36.714	70	15.509	30	483	76.012	332%
SREDIŠČE	2.102			1.321	63	781	37	85	15.541	68%
SELO	7.035			1.995	28	5.040	72	324	6.157	27%
TEŠANOVCI	10.831			4.137	38	6.694	62	402	10.291	45%
VUČJA GOMILA	8.599	2.868	33	1.860	22	3.871	45	346	5.376	24%
OBCINA - uprava	4.809			4.809	100					
OBCINA - drugo	21.576			21.576	100					
SKUPAJ	304.649	35.568	12	177.945	58	91.136	30	6.630	22.869	100%